

2. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/582

KARAR NO : 2021/952

DAVACI : TMMOB Z RAAT MÜHEND SLER ODASI BA KANLI I
VEK L : AV. ZÜHAL S RKEC O LU DÖNMEZ
-UETS[16001-00858-92394]

DAVALI : 1- ZM R VAL L
VEK L : AV. AK F BOZDO AN
Üniversite Caddesi No:47 zmir 1 Gıda Tarım Ve Hayvancılık
Müdürlü ü Bornova/ ZM R

DAVALI : 2- TARIM VE ORMAN BAKANLI I
-UETS[35756-96579-88181]

VEK L : AV. AKIN KARAKAYA
(Aynı Adreste)

MÜDAH L : AKAN GLOBAL LOJ ST K GÜMRÜKLEME VE
MÜ AV RL K T CARET L M TED RKET (Davalı)

VEK LLER : AV. EYMA YALDIZ
-UETS[16155-51681-97610]
AV. BERAT AKKA
-UETS[16588-85657-89574]

STEM N ÖZET : Davacı tarafından; zmir ili, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, Kekliktepe mevkiinde bulunan ve tapunun 1229 sayılı ada, 9 parselinde kayıtlı 9.0158 hektar arazinin "Tarım Dı ına Çıkarılmasına" ili kin 30/03/2020 tarih ve E.1008347 sayılı i lemin; Toprak Koruma Kurul Kararına onay vermeyen Bakanlık i leminin geri alındı ına dair bir i lemin bulunmadı ı gibi yeni bir Toprak Koruma Kurul Kararının da bulunmadı ı, Toprak Koruma Kurul kararının yeterli ço unlukta alınmadı ı, tarım dı ına çıkarılan arazinin tamamının sulu tarım arazisi oldu u, tarım arazilerinin tarım dı ına çıkarılmasının Anayasa'ya ve 5403 sayılı Kanununa aykırı oldu u, davaya konu i lemin hukuka ve kamu yararına aykırı oldu u iddia edilerek iptali istenilmektedir.

TARIM VE ORMAN BAKANLI I

SAVUNMASININ ÖZET : Usule ili kin olarak YUK 14 madde yönünden incelenerek davanın usulden reddine karar verilmesi, esasa ili kin olarak ise; davaya konu 1229 ada 9 parselde Rüzgargülü Kanat Depolama Alanı yapılmasına yönelik talebin 10.03.2020 tarih ve E.832497 sayılı yazı ile de erlendirilmek üzere iletildi i, yapılan de erlendirme sonucunda kullanım bütünlü ü, alternatif alan ara tırması ile Toprak Koruma Kurulu kararının mevzuatta tanımlandı ı ekilde yapılmadı ının belirlendi i, eksikliklerin giderilmesi için yeniden de erlendirmenin istendi i, Ticaret Bakanlı ından alınmı Kamu Yararı Kararı ve zmir 1 Toprak Koruma Kurulu uygun görü ünün bulundu u, yapılan yeniden de erlendirme sonucunda ve Bakanlık Makamının 30.03.2020 tarih ve E.1008347 sayılı Olur'u ile ilgili 9 nolu parselin tarım dı ı amaçla kullanılması talebinin uygun görüldü ü, kararın Anayasaya aykırılık iddialarının geçerlili inin bulunmadı ı, mevzuata aykırı bir çalı ma yapılmadı ı, davaya konu i lemin hukuka ve mevzuata uygun oldu u ileri

2. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/582

KARAR NO : 2021/952

sürülerek davanın reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

ZM R VAL L

SAVUNMASININ ÖZET : Usule ili kin olarak YUK 14. madde yönünden incelenerek davanın usulden reddine karar verilmesi, esasa ili kin olarak ise; davaya konu i lemin koruma kurulu görüşü alınarak tesis edildiği, i lemin kamu yararına ve mevzuata uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜDAHAL BEYANININ ÖZET : Davaya konu ta nınmaz hakkında tesis edilen i lemin icrai olmadığı, tesis edilen i lemlerin hukuka ve mevzuata uygun olduğu iddia edilerek davanın reddine karar verilmesi gerektiği beyan edilmiştir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren zmir 2. dare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek i in gereği görüşüldü:

Dava, davacı tarafından; zmir ili, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, Kekliktepe mevkiinde bulunan ve tapununun 1229 sayılı ada, 9 parselinde kayıtlı 9.0158 hektar arazinin "Tarım Dına Çıkarılmasına" ili kin 30/03/2020 tarih ve E.1008347 sayılı i lemin iptali istemiyle açılmıştır.

Davalı idarelerin usule ili kin itirazları yerinde görülmemeyerek i in esasına geçildi.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanunun amacı; toprağın korunması, geliştirilmesi, tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı kullanımını sağlayacak usul ve esasları belirlemektir." hükmüne, "**Tanımlar**" başlıklı **3. maddesinde**, "*Tarım arazisi: Toprak, topografya ve iklimsel özellikleri tarımsal üretim için uygun olup, hâlihazırda tarımsal üretim yapılan veya yapılmaya uygun olan veya imar, ihya, ıslah edilerek tarımsal üretim yapılmaya uygun hale dönüştürülebilen arazileri*" ve "**Mutlak tarım arazisi: Bitkisel üretimde; toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin kombinasyonu yöre ortalamasında ürün alınabilmesi için sınırlayıcı olmayan, topografik sınırlamaları yok veya çok az olan; ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan, hâlihazır tarımsal üretimde kullanılan veya bu amaçla kullanıma elverişli olan arazileri" ifade edildiği belirtilmiştir, "**Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı**" başlıklı **13. maddesinde**, "Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal üretim amacıyla kullanılamaz. Ancak, **alternatif alan bulunmaması ve Kurulun uygun görmesi** artıyla;**

- Savunmaya yönelik stratejik ihtiyaçlar,
- Doğal afet sonrası ortaya çıkan geçici yerleşim yeri ihtiyacı,
- Petrol ve doğal gaz arama ve işletme faaliyetleri,
- İlgili bakanlık tarafından kamu yararı kararı alınmış madencilik faaliyetleri,
- Bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmış plân ve yatırımlar,
- Kamu yararı gözetilerek yol altyapı ve üstyapısı faaliyetlerinde bulunacak yatırımlar,
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun talebi üzerine 20/2/2001 tarihli ve 4628

2. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/582

KARAR NO : 2021/952

sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımı ile ilgili yatırımları,

g) Jeotermal kaynaklı teknolojik sera yatırımları, için bu arazilerin amaç dı 1 kullanım taleplerine, toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile Bakanlık tarafından izin verilebilir. Bakanlık bu yetkisini valiliklere devredebilir." hükümlerine,**Tarımsal potansiyeli yüksek büyük ovaların belirlenmesi ve korunması ba lıklı 14 maddesinde**" Tarımsal üretim potansiyeli yüksek, erozyon, kirlenme, amaç dı 1 veya yanlı kullanımlar gibi çe itli nedenlerle toprak kaybı ve arazi bozulmalarının hızlı geli ti i ovalar; kurul veya kurulların görü ü alınarak, Cumhuriya kanı kararı ile büyük ova koruma alanı olarak belirlenir. Büyük ovalardaki koruma ve geli tirme amaçlı tarımsal altyapı projeleri ve arazi kullanım plânları, kurul veya kurulların görü leri dikkate alınarak, Bakanlık ve valilikler tarafından öncelikle hazırlanır veya hazırlattırılır. Büyük ovalarda bulunan tarım arazileri hiçbir surette amacı dı nda kullanılamaz. Ancak alternatif alan bulunmaması, kurul veya kurullarca uygun görü bildirilmesi artıyla; a) Tarımsal amaçlı yapılar, b) Bakanlık ve talebin ilgili oldu u Bakanlıkça ortakla a kamu yararı kararı alınmı faaliyetler, çin tarım dı 1 kullanımlara Bakanlıkça izin verilebilir" düzenlemesine yer verilmi tir.

Anılan 5403 sayılı Kanun uyarınca yürürlü e konulan Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmeli in **15. maddesinde ise**, "(1) Bakanlık veya valilikçe bu Yönetmelik kapsamındaki karara ba lanan i lemler ile etüt raporlarına bir defaya mahsus olmak üzere itiraz hakkı bulunmaktadır. tirazlar, karar tarihini izleyen bir yıl içerisinde Bakanlı a iletilmek üzere valiliklere yapılır. Bakanlık, itirazları inceleyerek karara ba lar. Bu karar kesin olup gere i için valili e gönderilir." hükmüne yer verilmi tir.

Dava dosyasının incelenmesinden, dava konusu zmir ili, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, Kekliktepe mevkiinde bulunan tapunun 1229 sayılı ada, 9 parselinde kayıtlı 9.0158 hektar arazinin rüzgârgülü kanat depolama alanı olarak kullanması istemiyle Menemen Belediye Ba kanlı na müracaatta bulunuldu u, i bu müracaat üzerine Menemen Belediye Ba kanlı ı E.725/1289 sayılı yazısı ile 1229 ada 9 nolu parselde rüzgârgülü kanat depolama alanı yapılmak istemiyle yapılan ba vuruya ili kin söz konusu ta ınmazın bulundu u alanda 1/5000 ve 1/1000 ölçekli imar planlarının olmadığı, ilgili tesisin yapılması için ilçede ba ka alternatif alanın bulunmadı ının belirtilmesi üzerine, zmir Valili i l Tarım ve Orman Müdürlü ü tarafından 1229 ada 9 parselde Rüzgârgülü Kanat Depolama Tesisi kurulmasına yönelik talep hakkında de erlendirme yapmak amacıyla Etüt Raporu düzenlendi i, i bu raporda ta ınmazın Menemen Büyükova sınırları içinde kalan Sulu Mutlak Tarım Arazisi olması nedeni ile yöre tarımı için önemli bir tarım alanı oldu u, etüdü yapılan parsel malikinin ova dı nda tesise uygun büyüklükte alanlarının olmadığı, ta ınmaza yönelik alternatif alan olmaması nedeniyle konunun zmir li Toprak Koruma Kurulunda de erlendirilmesi gerekti inin belirtildi i, 1229 ada 9 parselde Rüzgârgülü Kanat Depolama Alanı yapılmasına ili kin talebe ili kin Toprak Koruma Kurulu Kararı ile" "*Büyük Ova Koruma Alanı içinde, sulu mutlak tarım arazisi niteli indeki ta ınmazda Rüzgârgülü Kanat Depolama Alanı yapılması amaçla planlanmasına talebin ilgili oldu u Bakanlıktan (Bakan imzası ile) kamu yararı kararı alınması ve D.S. . 2. Bölge Müdürlü ünün art ve taahhütlerine uyulması artıyla Toprak Koruma Kurulumuzca uygun olarak de erlendirilerek Bakanlı ımız görü üne sunulmasına oy çoklu u ile kabulüne*" karar verildi i, i bu karar üzerine kamu yararı kararı alınması talebiyle Ticaret Bakanlı ı zmir l Ticaret Müdürlü üne ba vuruda bulunuldu u ,akabinde, davaya konu ta ınmaz ile ilgili olarak Ticaret Bakanlı ı ç Ticaret Genel Müdürlü ünün 05.03.2020 tarih ve 752.01.01 sayılı i lemi ve Bakanlık oluru ile davaya konu ta ınmazın bulundu u alanda Rüzgârgülü Kanat

2. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/582

KARAR NO : 2021/952

Depolama Alanı yapılması için Kamu Yararı kararı verildi i, i bu karar üzerine ve Devlet Su leri Genel Müdürlü ü 2. Bölge Müdürlü ünün görü yazısı ile birlikte zmir Valili i 1 Tarım ve Orman Müdürlü ünün E.977887 sayılı ve 20.03.2020 tarihli yazısı ile 5403 sayılı Kanununun 14.maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi gere i, kamu yararı kararı ile Bakanlık izninin verilmesi ve davaya konu zmir ili, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, Kekliktepe mevkiinde bulunan tapunun 1229 sayılı ada, 9 parselinde kayıtlı 9.0158 hektar arazinin tarım alanı dı na çıkarılmasının Tarım Bakanlığı ndan talep edildi i, i bu yazı üzerine dava konusu Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlü ünün 30/03/2020 tarih ve E.1008347 sayılı i lemi ile davaya konu zmir ili, Menemen lçesi, Kesik Mahallesi, Kekliktepe mevkiinde bulunan ve tapunun 1229 sayılı ada, 9 parselinde kayıtlı 9.0158 hektar arazinin "Tarım Dı na Çıkarılmasına" karar verilmesi üzerine, anılan i lemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Uyu mazlıkta; Mahkememizin 08.07.2020 tarihli kararı ile "Uyu mazlı ın çözümlü için gerekli görüldü ünden, tarım dı na çıkarılan zmir ili, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, Kekliktepe mevkiinde bulunan ve tapunun 1229 sayılı ada, 9 parselinde kayıtlı 9.0158 hektar arazinin 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamındaki niteli inin irdelenmesi, tarım dı na çıkarılmasına gerekçe olarak alınan kullanıma uygun olup olmadı ı ve de söz konusu bölgede dava konusu arazinin tarım dı ı amaçla kullanımını zorunlu kılacak ekilde aynı kullanıma konu edilebilecek "alternatif bir alan" bulunup bulunmadı ı hususlarının de erlendirilmesi gerekti inden," ke if ve bilirki i incelemesi yapılmasına karar verilmesi üzerine; mahallinde yapılan ke if ve bilirki i incelemesi neticesinde bilirki iler Harita Mühendisi M. Koray Topuz, ehir Plancısı Dr. Sema Do an ve Ziraat Mühendisi Prof. Dr. Emre lker tarafından hazırlanarak Mahkememize sunulan **bilirki i raporunda özetle;** "(...) dava konusu 1229 ada 9 parselin; Çi li-Foça karayolu üzerinde konumlandı ı, do usunda Kesik Mahallesi, batısında Menemen Deri Serbest Bölgesinin bulundu u, Çi li-Foça karayolu ile parsel arasından DS 'ye ait Sulama Kanalının geçti i ve bu sebeple parselin Çi li-Foça karayolundan servis alamadı ı, parsele yol ba lantısının kuzeyinden geçen (ve Çi li-Foça yolu ile ba lantısı olan) Menemen yoluna ba lanan ba lantı yolu ile gerçekleştirildi oldu u, parselin kom usu konumundaki parsellerin tarımsal niteli ini devam ettirdi i, kom u parsellerden birinde tarımsal nitelikli kullanımlardan olan Hayvansal Üretim faaliyetinin yapılmakta oldu u, tapu kaydına göre; zmir li, Menemen lçesi, Kesik Mahallesi, 1229 ada 9 nolu parsel 90158.00 m2 alanlı olup 17/01/2020 tarihinde Akan Global Lojistik Gümrükleme ve Mü avirlik Ticaret Limited irketi tarafından satın alındı ı, Menemen Belediye mar Müdürlü ü tarafından hazırlanan mar Durumu Belgesinde ta ınmazın 1/1000 ölçekli imar planının bulunmadı ı, 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planında "Tarım Alanı" ve sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanında kalmakta oldu u, ta ınmazın Menemen'in üzerinde yer aldı ı Gediz deltası ve Gediz Grabeni geni düzlüklerden olu tu u, davaya konu 1229 ada 9 nolu parselin Gediz deltasında ve Menemen Ovası (Gediz) içinde konumlandı ı, Menemen Ovası (Gediz), Bakanlar Kurulu'nun 12.12.2016 tarihli ve 2016/9620 sayılı Kararı ile "Büyük Ova Koruma Alanı" olarak belirlendi i, Gediz Nehri üzerine kurulan Emiralem Regülatörü ve sulama ebekesi vasıtasıyla ovada tamamen sulu tarım yapıldı ı,dolayısıyla bu büyük ova sınırları içerisinde bulunan dava konusu 1229 ada 9 nolu parsel ve yakınındaki tarım arazileri de Devlet Su lerine ait sulama kanalı vasıtasıyla sulu tarım yapılan arazilerden oldu u, dava konusu 1229 ada 9 nolu parsel, gerek Menemen Ovası (Gediz) içinde yer alması, gerekse sulu tarım arazisi olması ve DS sulama kanalı ile desteklenmi olan arazilerden olması nedenleriyle, tarımsal üretim potansiyeli yüksek olan bir arazi niteli inde oldu u, iklim, sulama ve toprak

2. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/582

KARAR NO : 2021/952

özelliklerinin üçü bir arada de erlendirildi inde söz konusu parselin ve çevresinin birinci sınıf, sulanabilir ve yüksek verimli tarım arazisi (mutlak tarım arazisi) vasfında oldu u, inceleme kapsamında,tüm bölgede oldu u gibi bu parselde de pamuk, mısır, yem bitkileri, domates, ıspanak, biber vb. bitkilerin tarımı rahatlıkla ve yüksek verim beklentisi ile gerçekle tirilebilece i, parselin etrafında halen yo un tarım yapıldı ı, parselin yakın çevresindeki tarım arazilerinde yo un tarımın yapılmakta oldu u, devlet tarafından çiftçi deste i ile te vik etti i pamuk bitkisinin çevre tarlalarda yeti tirilmi ve hasat edilmi oldu u, Menemen Ovası (Gediz) sınırları içinde yer alan davaya konu 1229 ada 9 nolu parsel ve yakın çevresinin Ekilebilir Alanlar kategorisinde yer aldı ı, bu kategori altında da “Sürekli Sulanan Alanlar” statüsünde tanımlanmı oldu u, tarım arazilerinin korunması ve amacı nda kullanılmaması esas oldu u, dava konusu 1229 ada 9 parselin mevcut durumda tarımsal kullanımda kullanılmıyor ise de, parselin ve yakın çevresinin Menemen Ovası (Gediz) Koruma Alanı içinde yer alması, mutlak sulu tarım arazisi sıfatı ile tanımlı olması ve sulanan tarım arazilerinin bulundu u verimli bir tarım bölgesinde konumlanıyor olması, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununda belirtildi i üzere tarım arazilerinin korunmasının esas olması, verimli tarım arazilerinin korunarak devamlılı mın sa lanmasının kamu yararı içeriyor olması ve ayrıca planlama ilkesi olarak verimli tarım arazilerinin korunmasının temel ilkelerden biri olması nedenleriyle; dava konusu 1229 ada 9 parselin verimli tarım arazisi oldu u ve devamlılı mın sa lanması gerekti i, 1229 ada 9 parselin Tarım Dı na Çıkarılmasına Gerekçe Olan Rüzgârgülü Kanat Depolama Alan Kullanımına Uygunlu unun De erlendirilmesinde ise, ta nınmaz ile ilgili olarak nihai de erlendirmenin Tarım ve Orman Bakanlı ı tarafından yapılmak üzere, faaliyetin niteli i, bölgeye sa layaca ı istihdam ve katma de er ile ticari ve ekonomik hayata getirece i faydalar bakımından kamu yararı bulundu unu belirterek Bakanlık OLUR’u ile “Kamu Yararı” kararı onaylandı ı, dava konusu parselin mutlak ve sulu tarım arazilerine kom u oldu u, nitelik itibariyle parselin kendisinin de özgün karakteri mutlak sulu tarım arazisi olarak tanımlı oldu u, ayrıca Menderes Ovası (Gediz) büyük ova koruma alanı içinde yer aldı ı, bu yapısı itibariyle de tarımsal karakterinin korunması gerekli oldu u, tarımsal toprakların korunması hususu 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu uyarınca da gerekli oldu u, kaldı ki, 1229 ada 9 nolu parselin yürürlükteki üst ölçekli imar planlarında “1. Derece Arkeolojik Sit Alanı”nda ve “Sulama Alanı” sınırları içerisinde tanımlı oldu u, zmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeninde ve 1/25.000 ölçekli zmir Büyük ehir Bütünü Çevre Düzeni Planında 1229 ada 9 parsel “1. Derece Arkeolojik Sit Alanı”nda ve “DS Sulama Alanı” içinde kaldı ı,1. Derece Arkeolojik Sit Alanları aynen korunması gereken sit alanlardır ve üzerinde herhangi bir yapıla maya izin verilmeyen alanlar oldu u, 1229 ada 9 nolu parselde Rüzgârgülü Kanat Depolama Alanı kullanımı için Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulundan herhangi bir görü alınmadı ı, bu kapsamda, 1. Derece Arkeoloji Sit Alanında kalan 1229 ada 9 parsel üzerinde Rüzgârgülü Kanat Depolama Alanı kullanımı yapılmasının uygunluk arz etmedi i, dava Konusu Bölgede 1229 ada 9 parselde Alternatif Alanın Bulunup Bulunmadı mın De erlendirilmesinde: Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmelik hükümleri itibariyle, büyük ova koruma alanı sınırları içinde yer alan 1229 ada 9 parselde alternatif ba ka bir alanın bulunmadı ı yönündeki kurum görü ünün yönetmelik hükümlerine göre uygunluk göstermedi i, Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlamasına dair yönetmeli in 5. Bölümünde Büyük Ovaların Belirlenmesi ve Uygulamalar ba lı nda Büyük Ovalarda tarım arazilerinin amaç dı ı kullanımı konusunda özel kriterler ortaya koydu u, kurum görü lerine ra men, dava konusu 1229 ada 9 parsel için Toprak Koruma Kurulunun parsel bazında yapımı oldu u

2. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/582

KARAR NO : 2021/952

inceleme ve etüt raporunda belirtilen "bölgede tesise uygun büyüklükte alanların olmadığı" kararının hangi bilimsel yöntemle yapıldığı, alternatif alan arayışının tam olarak yönetmeliğe uygun olarak yapılmadığı, (...) görüşlerine yer verildiği görülmüştür. Raporuna yönelik itirazlar yerinde görülmemiş, rapor Mahkememizce de hükme esas alınabilecek mahiyette bulunmuştur.

Olayda; Mahkememizin 16.02.2021 tarih ve E:2020/582 sayılı "dava konusu ile ilgili; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabilecek şekilde 2577 Sayılı Kanunun 27. maddesi uyarınca teminat alınmaksızın yürütmenin durdurulmasına" dair kararının zmir Bölge Daire Mahkemesi 7. Daire Dava Dairesinin 10/03/2021 tarih ve YD Tiraş N:2021/192, sayılı kararı ile ".... Uyuşmazlıkta, idare mahkemesi kararına esas alınan bilirkişi raporunda, tarım dışı amaçla kullanılmasına izin verilen taşınmazın 1. derece arkeolojik sit alanında kaldığı belirtilmekte ise de, dosyada mevcut tapu belgesinde taşınmazın tamamının 3. derece arkeolojik sit alanında kaldığı belirtilmiştir. Öncelikle taşınmazın sit derecesinin ilgili kurum/kurullara sorularak netleştirilmesi, sit derecesine göre taşınmazın kullanım durumunun ortaya konulması gerekmektedir.

Öte yandan, dava konusu ile ilgili, Menemen İlçesi, Kesik Mahallesi, 1229 ada, 9 sayılı parselin tarım dışı amaçla kullanılmasına izin verilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanlığı ile ilgili kararın, ilmin tesisinden önce ve ilmin dayanağı olan alternatif alan bulunmadığına yönelik karar, kamu yararı kararı ve il toprak koruma kurulu kararı alındığı, anılan karar/kararlara karşı bir dava açılıp açılmadığı, açıldı ise akibetinin ne olduğu konusunda dava dosyasında bir bilginin yer almadığı görülmekte olup, bu hususlara ilişkin ara tırma yapıldıktan sonra yürütmenin durdurulması istemi hakkında yeniden karar verilmesi gerektiği..." gerekçesi ile kaldırılması üzerine; Mahkememizin 24.03.2021 tarihli ara kararı ile "... zmir ili, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, Kekliktepe mevkiinde bulunan ve tapununun 1229 sayılı ada, 9 parselinde kayıtlı 9.0158 hektar arazinin Kentsel ve Arkeolojik sit alanında kalıp kalmadığının sorularak, davaya konu taşınmazın hangi sit statüsünde bulunduğu ve hangi tarihte sit statüsüne girdiğinin belirtilmesi ve gerektiğinde ilgili yerlerden temin edilmek suretiyle bu hususa ilişkin tüm bilgi ve belgelerin, zmir ili, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, 1229 ada, 9 sayılı parselin tarım dışı amaçla kullanılmasına izin verilmesine yönelik 04.02.2020 tarihli Toprak Koruma Kurulu Kararına karşı dava açılıp açılmadığı hususunun açıklanarak, açılmış ise dava bilgilerinin (Mahkeme adı, esas numarası, vb.) okunaklı örneklerinin, zmir ili, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, 1229 ada, 9 sayılı parselin tarım dışı amaçla kullanılmasında kamu yararı bulunduğuna dair 05.03.2020 tarihli Ticaret Bakanlığı'nın kamu yararı kararına karşı dava açılıp açılmadığı hususunun açıklanarak, açılmış ise dava bilgilerinin (Mahkeme adı, esas numarası, vb.) okunaklı örneklerinin, zmir ili, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, 1229 ada, 9 sayılı parselin tarım dışı kullanılmasında alternatif alan bulunmadığına yönelik zmir Valiliği ile Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 12.03.2020 tarihli ilmine karşı dava açılıp açılmadığı hususunun açıklanarak, açılmış ise dava bilgilerinin (Mahkeme adı, esas numarası, vb.) okunaklı örneklerinin gönderilmesinin istenilmesine; Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan; dava konusu zmir ili, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, Kekliktepe mevkiinde bulunan ve tapununun 1229 sayılı ada, 9 parselinde kayıtlı 9.0158 hektar arazinin Kentsel ve Arkeolojik sit alanında kalıp kalmadığının sorularak, davaya konu taşınmazın hangi sit statüsünde bulunduğu ve hangi tarihte sit statüsüne girdiğinin belirtilmesi ve gerektiğinde ilgili yerlerden temin edilmek suretiyle bu hususa ilişkin tüm bilgi ve belgelerin gönderilmesinin istenilmesine;..." karar verilmesi üzerine davalı idareler

T.C.
ZM R

2. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/582

KARAR NO : 2021/952

tarafından ara kararına cevaben verilen dilekçe ve eklerinin incelenmesinden; kamu yararı kararı, 04.02.2020 tarihli Toprak Koruma Kurulu Kararına ve 1229 ada, 9 sayılı parselin tarım dı ı kullanılmasında alternatif alan bulunmadı ına yönelik zmir Valili i 1 Tarım ve Orman Müdürlü ünün 12.03.2020 tarihli i lemine kar ı her hangi bir dava açılmadı ı, di er taraftan; zmir ili, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, Kekliktepe mevkiinde bulunan ve tapununun 1229 sayılı ada, 9 parselinde kayıtlı 9.0158 hektar arazinin zmir 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Kurulunun 28.03.2019 tarih ve 11040 sayılı kararı ile 3. Derece arkeolojik sit alanı içerisinde kaldı ının belirtildi i görülmektedir.

Dava dosyasında bulunan bilgi ve belgeler ile yukarıda alıntılanan bilirki i raporunun bir bütün olarak de erlendirilmesinden, zmir li, Menemen ilçesi, Kesik Mahallesi, Kekliktepe mevkiinde bulunan ve tapununun 1229 sayılı ada, 9 parselinde kayıtlı 9.0158 hektar arazinin, yürürlükteki 1/100.000 ve 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planlarında korunması gereken Sulama Alanı ve DS Sulama Alanı içinde oldu unun sabit olmasının yanında; mutlak sulu tarım arazisi niteli inde olan ve tarımsal verimlili i yüksek olan ta ınmazın aynı zamanda Menderes Ovası (Gediz) Büyük Ova Koruma Alanı içinde kaldı ı ve i bu bölgenin **Bakanlar Kurulu'nun 12.12.2016 tarihli ve 2016/9620 sayılı Kararı ile "Büyük Ova Koruma Alanı" olarak belirlendi i** de dikkate alınarak, mutlak sulu tarım arazisi niteli inde olan ta ınmazın; verimli bir tarım topra ı oldu u sabit oldu u, bilirki i raporunda da gösterildi i üzere çevresinde tarım yapılan, çevresinden ayrı de erlendirilmesini gerektirecek bir durum bulunmayan arazinin tarım arazisi dı ına çıkarılmasına ili kin dava konusu i lemde; 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kanununun 14. maddesi uyarınca büyük ovalardaki tarım arazilerinin amacı dı ında kullanılamayaca ı hükmü ve ta ınmazın bulundu u alanda mevcut plan kararları gere ince belirlenen kullanım kararları dikkate alınarak; hukuka, mevzuata ve yüksek kamu yararına uyarlık bulunmadı ı sonucuna varılmı tır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu i lemin **iptaline**, a a ıda dökümü yapılan 1.782,70-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca öngörülen 2.040,00-TL vekalet ücretinin davalı idarelerden alınarak davacıya verilmesine, davalılar ve müdahiller tarafından yapılan yargılama giderlerinin üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin kararın kesinle mesinden sonra ilgisine iadesine, kararın tebli ini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde zmir Bölge dare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 17/06/2021 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

Ba kan
FATMA ALP
37888

Üye
NUR ALPER AYDIN
191781

Üye
SÜLEYMAN AYLA
167845

Not : Yargılama giderleri dökümü arka sayfadadır.

T.C.
ZM R

2. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2020/582

KARAR NO : 2021/952

YARGILAMA G DERLER :

Ba vurma Harcı :	54,40 TL
Karar Harcı :	54,40 TL
Y.D. Harcı :	89,60 TL
Vekalet Harcı :	7,80 TL
Ke if ve Bil.	
Masrafı :	1.200,00 TL
Posta Gideri :	376,50 TL

TOPLAM : 1.782,70 TL

MÜDAH L YARGILAMA G DERLER :

Ba vurma Harcı :	54,40 TL
Vekalet Harcı :	7,80 TL
Posta Gideri :	35,50 TL

TOPLAM : 97,70 TL